

SINTEZA
obiectivelor și propunerilor (recomandărilor)
la proiectul de lege cu privire la modificarea Legii nr. 152/2006 privind Institutul Național al Justiției

Participanții la avizare (experți/consultanți publici)	Nr.	Conținutul obiectivelor/ propunerii (recomandări)	Argumentarea autorului proiectului
Institutul Național al Justiției	1.	<p>La art. 16 alin. (1) din Legea nr. 152/2006, în proiect se propune, în ultima frază, următorul conținut: „Profesorii universitari sunt selectați de Consiliu, prin concurs”. Din optica precedentelor cu care INJ s-a confruntat de-a lungul anilor în procesul de formare a Comisiei pentru examenele de admitere, selectarea a trei membri din partea Consiliului INJ, prin concurs, ar tergiversa destul de serios admiterea la INJ. Procesul de admitere este unul complex. Acesta începe în primele zile ale lunii septembrie și se finalizează la începutul – mijlocul lunii octombrie. Mai mult ca atât, considerăm că ar fi corect ca, de vreme ce Consiliul Superior al Magistraturii și Consiliul Superior al Procurorilor desemnează câte doi membri fără inițierea unui concurs, și Consiliul INJ să desemneze cei trei profesori universitari în aceeași condiții. Formularea pe care o propunem ar fi următoarea: „Profesorii universitari sunt selectați de Consiliu.”</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p>
	2.	<p>La art. 18 alin. (2) se face trimitere la art. 16 alin. (1) și (3). În eventualitatea în care se va accepta propunerea de la pct. 1 din prezentul răspuns, ar trebui să se excludă trimiterea la alin. (1) al art. 16 în partea ce ține de numirea prin concurs a membrilor aleși de către Consiliul INJ.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Propunerea de la pct. 1 este acceptată. Astfel, introducerea concursului de selectare este exclus, pentru a nu tergiversa semnificativ procesul de admitere.</p>
	3.	De asemenea, intervenim cu solicitarea examinării următoarelor aspecte ce exced prezentele propuneri de	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p>

modificare. Ca urmare a unui demers de efectuare a controlului normativ a unor prevederi, prin Hotărârea Consiliului INJ nr. 9/2 din 25 iunie 2021 au fost operate anumite modificări la Regulamentul de organizare și desfășurare a concursului de admitere pentru formarea inițială a candidaților la funcții de judecător și de procuror. Modificările operate au vizat, inter alia, extinderea cercului subiecților care pot candida la funcția de judecător, având o vechime în muncă de cel puțin doi ani în profesiiile juridice, post obținere a titlului de licențiat în drept.

Prin urmare, formularea din pct. 6 al Regulamentului menționat supra: „6. Persoanele care solicită admiterea la INJ pentru a candida la funcția de judecător trebuie să aibă o vechime în muncă de cel puțin 2 ani în profesii de specialitate juridică: procuror, avocat, ofițer de urmărire penală, consilier de judecătorească, ofițer de urmărire penală, consilier de probațiune, personalul de specialitate juridică din cadrul birourilor de avocați, avocat stagiar, notar stagiar, personalul de specialitate juridică din cadrul birourilor notariale, formator titular sau cumular în domeniul dreptului în cadrul INJ, cadru didactic titular în domeniul dreptului, personalul de specialitate juridică din cadrul INJ, CSM, CSP, Curții Constituționale, Ministerului Justiției, instanțelor judecătorești și procuraturilor, angajați direcțiilor/secțiilor juridice sau similare acestora din cadrul altor autorități, precum și alte specialități juridice, lista cărora este stabilită de Guvernul Republicii Moldova. În vechimea în muncă se include doar perioada de muncă de după obținerea titlului de licențiat în drept”, ar putea fi preluată în Legea nr. 152/2006, art. 15 alin. (1), pentru a evita interpretări diferite ale acestei prevederi.

La art. 15 alin. (1), în vederea înlăturării deficiențelor semnalate, cuvintele „în specialitățile juridice” se substituie cu cuvintele „în domeniul dreptului”.

O astfel de formulare generică este utilizată și în *Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură*, precum și alte acte normative.

		<p>Menționăm că, prin expresia „[...] precum și alte specialități juridice, lista căroră este stabilită de Guvernul Republicii Moldova”, se făcea trimitere la Hotărârea de Guvern nr. 461/2013 privind aprobarea structurii Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova. Potrivit acestei Hotărâri, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a fost autorizat să elaboreze și aprobe prin ordin Clasificatorul ocupațiilor. Prin urmare, pe 3 martie 2014, prin Ordinul nr. 22 a fost aprobat Clasificatorul ocupațiilor din RM CORM 006-14. Actualmente, ca urmare a abrogării Hotărârii de Guvern nr. 416/2013 prin Hotărârea de Guvern nr. 208/2021, Ministerul Muncii și Protecției Sociale a aprobat prin Ordinul nr. 11 din 12 noiembrie 2021 un nou Clasificator – CORM 006-2021. Pentru a asigura tranziția de la CORM 006-14 la noul CORM 006-2021, primul va fi utilizat în paralel cu ultimul până pe 30 iunie 2022. Prin urmare, categoriile care se încadrează în expresia „alte specialități juridice, lista căroră este stabilită de Guvernul Republicii Moldova” se regăsește în subgrupa majoră 26, grupa minoră 261 și grupele de bază 2611, 2612 și 2619.</p>	
4.		<p>În paralel, pentru a asigura funcționalitatea neîntreruptă a Comisiei pentru examenele de admitere, a Comisiei pentru examenele de absolvire și a Comisiei de contestații și pentru a nu perturba procesul de admitere și absolvire, solicităm să examinați posibilitatea de a indica în Legea INJ necesitatea de desemnare a membrilor supleanți în aceste comisii.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La art. 16 alin. (1) se introduce atribuția desemnării și a membrilor supleanți din partea CSM, CSP și a Consiliului INJ.</p>
5.		<p>Totodată, ținând cont de fluctuația de cadre și competențele funcționale pe care le dețin specialiștii în domeniul formării judiciare, precum și pentru a asigura un salariu mai motivant pentru antrenarea</p>	<p>Precizare</p> <p>În conformitate cu art. 5 alin. (1) din <i>Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar</i>, coordonarea procesului de</p>

	<p>tinerilor specialiști în funcții, intervenim cu solicitarea de a examina oportunitatea includerii în Tabelul 2 din Anexa nr. 4 la Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar și alte categorii de personal cu funcții de execuție din cadrul INJ, i.e. specialist principal și programator principal, deoarece aceste două categorii nu se regăsesc în lista personalului de specialitate din domeniul formării judiciare.</p>	<p>implementare și de evaluare a politicii statului în domeniul salarizării în sectorul bugetar ține de competența Ministerului Finanțelor, fiind responsabil de analiza propunerilor de modificare a grilei de salarizare, a ierarhiei funcțiilor din grupele ocupaționale și a altor elemente ale sistemului unitar de salarizare, cu atragerea, după caz, a specialiștilor din domenii corespunzătoare.</p> <p>Astfel, aspectele invocate în propunerea înaintată urmează a fi coordonate de Ministerul Justiției cu Ministerul Finanțelor.</p>
<p>Procuratura Generală</p>	<p>6.</p> <p>Art.6 alin.(2) pct.3) este rezonabil să fie completat cu procedura de identificare și domeniile de activitate din care vor face parte cei 3 membri desemnați de Ministerul Justiției, dintre care unul la propunerea Președintelui Republicii Moldova. Astfel, conform notei informative se poate deduce că, membrii vor fi propuși din rândul judecătorilor, ceea ce prezumă distribuția inegală a membrilor Consiliului Institutului desemnați de CSM și CSP;</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Art. 6 se completează cu alin. (2)¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2)¹) Membrii desemnați de ministrul justiției nu pot fi din rândul judecătorilor sau procurorilor.”.</p>
	<p>7.</p> <p>Având în vedere contextul situației epidemiologice naționale din ultimii ani și pentru asigurarea desfășurării activității Consiliului Institutului, propunem de a reda art.8 alin.(1) cu următorul cuprins:</p> <p>„(1) Consiliul se convoacă în ședințe ordinare și extraordinare, desfășurate în format offline, Online sau hibrid. ”.</p>	<p>Precizare</p> <p>Actualmente, art. 8 alin. (1) prevede că ședințele Consiliului se convoacă în ședințe ordinare o dată în trimestru.</p> <p>Reglementări privind modalitatea de organizare a ședințelor nu sunt prevăzute la art. 8. Astfel, aspectele organizatorice sunt lăsate la discreția Consiliului, ședințele fiind posibil de organizat și în format online.</p> <p>Deci, nu este necesară specificarea expresă a formatului ședințelor.</p> <p>De altfel, această situație este identică și cu ședințele Guvernului, care o perioadă erau organizate în format online, fără necesitatea operării unor modificări în acest sens la <i>Legea nr. 136/2017 cu</i></p>

		<p><i>privire la Guvern sau la Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018.</i></p>
8.	<p>Conform art.9 alin. (1), în redactarea propusă, „Directorul este ales prin concurs, cu votul majorității membrilor Consiliului, pentru un mandat de 4 ani, fără posibilitate de a exercita două mandate consecutive...”. Prin urmare, considerăm necesar de completat proiectul de lege cu un articol care ar descrie nemijlocit modalitatea și mecanismul de desfășurare a concursului Directorului INJ, ori de menționat că, condițiile de organizare ale concursului vor fi stabilite într-un regulament adoptat de Consiliul INJ;</p>	<p>Precizare</p> <p>Acest aspect este prevăzut actualmente la art. 7 alin. (1) lit. d) din <i>Legea nr. 152/2006 privind Institutul Național al Justiției</i>, care prevede că una din atribuțiile de bază a Consiliului este organizarea concursului pentru suplinirea funcției de director. În temeiul acestei norme, precum și a prevederii de la lit. b), Consiliul Institutului Național al Justiției a aprobat <i>Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de Director al Institutului Național al Justiției</i>, prin <i>Hotărârea nr. 2/1 din 24 ianuarie 2020.</i></p>
9.	<p>În vederea excluderii apariției unor ambiguități privind interimatul funcției de Director, considerăm oportună substituirea textului la art.9 alin.(3) cu textul: „Interimatul funcției de Director poate dura o perioadă determinată de cel mult 6 luni, care poate fi prelungit cu cel mult 6 luni în aceleași condiții.”</p>	<p>Se acceptă</p>
10.	<p>Atât în <i>Legea Nr. 3/2016</i> cu privire la Procuratură, cât și în <i>Legea Nr.544/1995</i> cu privire la statutul judecătorului, sunt indicate exhaustiv domeniile de activitate juridică care permit accesarea în funcțiile de procuror și judecător. Potrivit prevederilor Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-14) nr. 22 din 03.03.2014 emis de către Ministerul Muncii Protecției Sociale și Familiei, noțiunea de „specialitate juridică”, menționată în art. 15 alin.(1) din <i>Legea 152/2006</i> privind Institutul Național al Justiției, este mult mai largă decât profesiile menționate în cele două legi indicate. Luând în considerație acest fapt, se impune necesară formularea și substituirea sintagmei „specialitățile juridice” din art. 15 alin.(1) cu o listă clară și</p>	<p>Se acceptă</p> <p>A se vedea comentariile expuse la pct. 3 din prezentul tabel.</p>

	exhaustivă de profesii, care ar intra în vechimea în muncă de 2 ani;		
11.	Sintagma „cazier judiciar” din art. 14 alin.(2) punctul d) urmează a fi substituită cu sintagma „certificat de cazier detaliat”, care de fapt este un document oficial în care se consemnează faptul prezentei înscrierilor în Registrul informației criminalistice și criminologice privind tragerea la răspundere penală și rezultatele examinării cauzelor penale, informația privind antecedentele penale stinse și nestinse ale unei persoane, precum și informația despre anunțarea în căutare a persoanelor. Această prevedere este iminentă, reieșind din faptul neconcordanței între Legea Nr. 3/2016 cu privire la Procuratură (art.20 alin.(1) li.g)), Legea Nr.544/1995 cu privire la statutul judecătorului (art.6 alin.(1) lit.d)) și prevederile curente ale art. 14 alin. (2) punctul d) din Legea 152/2006;		Se acceptă
12.	Excluderea completărilor propuse la art. 17 alin.(5) lit.d) – ” precum și rezistența emoțională(psihologică) ” din motiv că, gradul de apreciere la capitolul dat poate fi acordat doar de către un specialist în domeniu.		Nu se acceptă Aspectele privind evaluarea criteriului de rezistență emoțională (psihologică) pot fi detaliate în <i>Regulamentul de organizare și desfășurare a concursului de admitere pentru formarea inițială a candidaților la funcții de judecători și de procuror</i> , aprobat prin <i>Hotărârea Consiliului INJ nr. 5/2 din 26.05.2017.</i>
13.	- la art. II, punctul 1 din proiect (art. 6 din Legea nr. 152/2006): Conform proiectului de lege se propune o nouă redacție a alin. (4) de la art. 6 din Legea nr. 152/2006, în sensul stabilirii exhaustive a cazurilor în care încetează de drept mandatul de membru al Consiliului Institutului. În aceste condiții, considerăm elocvent precizarea faptului dacă stabilirea acestor prevederi denotă lipsa necesității de a emite un act administrativ		Precizare Prevederile art. 6 alin. (4) au conținut normativ identic cu prevederile de la art. 76 din <i>Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură.</i> Astfel, sintagma juridică „ <i>încetează de drept</i> ” denotă survenirea încetării mandatului odată cu înfrunerea unei din situațiile prevăzute la art. 6 alin. (4) – fără necesitatea emiterii unui act administrativ.
Președintele Republicii Moldova			

		<p>care să constate circumstanțele enunțate, respectiv, încetarea de drept a mandatului. Spre exemplu, în cazul cererii de demisie – calitatea de membru va înceta, de drept, din momentul depunerii cererii de renunțare la calitatea de membru al Consiliului (data indicată în aceasta) sau din momentul emiterii actului administrativ de către autoritatea care l-a desemnat prin care acceptă cererea de renunțare.</p>	
14.	<p>Prin ajustarea alin. (5) al aceluiași articol se exclude procedura revocării în raport cu președintele Consiliului. În aceste condiții, se prezumă că revocarea din funcția de președinte va interveni doar în condițiile revocării calității de membru al Consiliului. Totuși, exercitarea funcției de președinte al Consiliului implică responsabilități suplimentare, corespunzător, temeiurile de revocare din această funcție pot fi diferite în raport cu cele stabilite pentru membrul Consiliului. În acest sens, atragem atenția asupra revizuirii intenției de ajustare a prevederilor alin. (5) în vederea asigurării aplicării corespunzătoare a mecanismului de revocare.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Procedura de revocare a președintelui Consiliului este menținută.</p>	
15.	<p>- la art. II, punctul 4 din proiect (art. 9 din Legea nr. 152/2006):</p> <p>Noile prevederi propuse pentru alin. (3) al art. 9 instituie procedura de asigurare a interimatului funcției de director și director adjunct în condițiile survenirii vacanței acestor funcții. Totodată, atragem atenția și asupra cazurilor de intervenție a funcției temporar vacante sau temporar absente în condițiile Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar. Respectiv, autorul proiectului de lege urmează să examineze oportunitatea reglementării și acestor două circumstanțe pentru care poate fi stabilită exercitarea interimatului. Totodată, considerăm că prevederile</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Pentru a acoperi cazurile de intervenție a funcției temporar vacante sau temporar absente, raportat la definiția acestor noțiuni în <i>Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar</i>, se introduce noțiunea generică „sau lipsei acestora”, precum este prevăzut și în alte acte normative.</p>	

	<p>propuse privind termenul interimatului transpun reglementări deja existente. Or, acest mecanism este stabilit de Legea nr. 270/2018, în acest sens fiind suficientă doar referința la prevederile acesteia, în particular art. 22 alin. (4).</p>	
<p>16.</p>	<p>- la art. II, punctul 6 din proiect (art. 15 din Legea nr. 152/2006): Actele ce urmează a fi anexate la cererea de înscriere la concursul de admitere se completează cu „declarația de avere și interese personale pentru anul fiscal precedent, în conformitate cu modelul prevăzut în anexa nr. 1 la Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale”. Remarcăm că acest amendament corelează cu realizarea acțiunilor descrise la pct. 1.1.4., lit. a) din Planul de acțiuni indicat mai sus, și anume „înstituirea unui mecanism de declarare și verificare a averii și integrității candidaților la etapa admiterii la Institutul Național al Justiției, a numirii în funcția de judecător și procuror și a promovării/transferării în funcție”. Totuși, formula propusă va asigura realizarea doar a acțiunii privind declararea averii, nu și etapa de verificare a acestei declarații. În acest sens, fiind necesară și ajustarea Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale. Astfel, conform reglementărilor propuse, aceste declarații nu se vor supune verificării de către Autoritatea Națională de Integritate, având în vedere condițiile Legii nr. 133/2016, respectiv, nu vor interveni anumite consecințe juridice pentru datele eronate sau false incluse în aceste declarații. Mai mult, notăm că aceste declarații se vor depune pe suport de hârtie, diferit de forma electronica stabilită la momentul de legea precitată, iar excepția de a depune pe suport de hârtie nu se referă la această categorie.</p>	<p>Nu se acceptă Mecanismul propus este identic cu cel existent în cazul concursurilor pentru funcția de judecător (art. 9 alin. (6) din Legea nr. 544/2016 cu privire la statutul judecătorului) și pentru funcția de procuror (art. 22 alin. (2) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură). Atribuirea audiențelor la categoria subiecților declarării în sensul Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale va fi excesivă și absolut nejustificată. Or, acest fapt nu va corespunde însăși sensului și scopului sistemului de integritate a Republicii Moldova, reglementat de Legea integrității nr. 82/2017 și Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, deoarece: a) audienții INJ nu sunt agenți publici, în sensul Legii nr. 82/2017; b) audienții INJ nu exercită activitate vulnerabilă, în sensul Legii nr. 82/2017.</p>

		Se acceptă
17.	<p>Aditional, propunem ajustarea denumirii ministerului de resort, indicat la alin. (5) al aceluiași articol, conform Hotărârii Parlamentului nr. 89/2021 pentru aprobarea listei ministerelor.</p> <p>- la art. II, punctul 7 din proiect (art. 16 din Legea nr. 152/2006):</p> <p>Cu referire la ajustările propuse pentru art. 16 alin. (1), necesită a fi precizat în baza căror reguli se va organiza concursul, după caz, de completat art. 7 din Lege nr. 152/2006, în vederea extinderii atribuțiilor Consiliului în partea ce ține de organizarea concursului pentru selectarea membrilor numiți din rândul profesorilor universitari în componența Comisiei pentru examenele de admitere.</p>	<p>Precizare</p> <p>A se vedea comentariile la pct. 1 și 2 din prezentul tabel.</p>
18.	<p>- la art. IV din proiectul de lege:</p> <p>Formula propusă pentru dispoziții finale și tranzitorii este destul de ambiguă, fapt care poate genera dificultăți în procesul de aplicare a acestora. Dat fiind faptul că se reduce atât componența numerică a Consiliului, cât și se modifică subiecții cu drept de desemnare, propunem examinarea oportunității de încetare a mandatului pentru întreaga componență în condițiile noilor reglementări și formarea unei noi componențe după noile reguli stabilite.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Prevederile tranzitorii sunt suficient de clare și accesibile.</p> <p>Asfel, modificările privind componența Consiliului Institutului vor intra în vigoare după încetarea sau revocarea mandatului a 3 membri desemnați de către Consiliul Superior al Magistraturii (or, în prezent, din partea CSM sunt prezenți 6 membri, iar din partea CSP 2 membri).</p> <p>Prevederea încetării mandatului pentru întreaga componență a Consiliului va perturba semnificativ activitatea organului suprem de conducere a Institutului și va fi inechitabilă în raport cu membrii existenți.</p>
19.	<p>La art. 6, nu este clară modalitatea selectării membrilor de către ministrul justiției, care vor fi criteriile aplicabile, se va organiza un concurs sau va fi o decizie unilaterală.</p> <p>Totodată, în nota informativă a proiectului argumentarea aferentă atribuirii ministrului justiției a</p>	<p>Precizare</p> <p>Raționamentul atribuirii ministrului justiției a prerogativei desemnării a 3 membri Consiliului este expusă în compartimentul nr. 3 pct. 4 al notei informative.</p>
20.	<p>Consiliul Superior al Procurorilor</p>	

	<p>prerogativei desemnării a 3 membri din 9 ai Consiliului este una vagă, lipsită de valoare juridică.</p> <p>La art. 6 alin. (4¹), propunem reformularea sintagmei „neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a atribuțiilor”, deoarece este redactată într-o manieră prea largă sau, după caz, precizarea conținutului acesteia, în caz contrar existînd riscul afectării calității normei juridice.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Art. 6 alin. (4¹), în varianta propusă în proiect, este identic după conținut cu art. 6 alin. (4) din versiunea în vigoare a <i>Legii nr. 152/2006 privind Institutul Național al Justiției</i>.</p>
21.	<p>La art. 6 alin. (5), considerăm relevantă introducerea prevederii care ar stabili expres că Președintele Consiliului urmează să fie ales din rîndul procurorilor sau al judecătorilor.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Propunerea înaintată nu este motivată și nu este în corespundere cu cerința prevăzută la art. 33 alin. (1) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>.</p>
22.	<p>La art. 8, propunem revizuirea necesității modificării propuse la alin. (10), întrucît excluderea publicării în Monitorul Oficial a Regulamentelor aprobate de Consiliu în vederea exercitării atribuțiilor prevăzute la art. 4, ar putea afecta principiul transparenței activității Consiliului.</p>	<p>Se acceptă</p>
23.	<p>În egală măsură, este lipsită de sens juridic modificarea ce vizează alin. (1) în partea ce ține de caracterul complet al studiilor superioare și excluderea mențiunii „complete”, pe cînd <i>per a contrario</i>, în notă informativă se menționează necesitatea deținerii studiilor superioare complete în drept.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Eroarea din proiect este ajustată.</p>
24.	<p>Adițional, deducem că scopul declarat de autorii proiectului este implementarea acțiunii 1.1.4 a) din Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei privind asigurarea independenței în sectorul justiției pentru anii 2022-2025, aprobat prin <i>Legea nr. 211/2021</i> și anume, instituirea obligației de declarare a averii la etapa admiterii la Institutul Național al Justiției, în vederea asigurării integrității transparente în rîndul viitorilor audiență ai Institutului. Însă, observăm că proiectul include modificări de anvergură</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În compartimentul nr. 2 al notei informative este prevăzut expres următoarele: <i>„Adițional, proiectul urmărește îmbunătățirea unui șir de aspecte administrative ce se referă la componența, selectarea și activitatea organelor de conducere ale Institutului Național al Justiției (în continuare – Institutului), în vederea asigurării unei reprezentativități proporționale a organelor de administrare a sistemului justiției.”</i></p>

	<p>privind aftt atribuțiile Consiliului INJ, cât și cele ale directorului INJ, componența Consiliului INJ, madatul directorului și directorului adjunct al INJ, aspecte considerate excesive și necorespunzătoare în raport cu scopul menționat al proiectului, în realitate.</p> <p>La art. 17, noțiunea de reputație ireproșabilă este o noțiune generică, care înglobează o multitudine de aspecte și necesită o definiție în textul legii. Pentru a nu crea o confuzie de ordin juridic și pentru a nu lăsa marjă prea largă de interpretare arbitrară și aplicare neuniformă a legii, trebuie făcute precizările de rigoare aferente noțiunii de „reputație ireproșabilă”, prin identificarea unor criterii care vor ajuta la stabilirea dacă persoana se bucură sau nu de o reputație ireproșabilă.</p>	<p>Astfel, atragem atenția că implementarea acțiunii 1.1.4 a) nu este unicul scop declarat al proiectului. Prin urmare, obiecția înaintată este eronată.</p>
25.		<p>Precizare</p> <p>Prevederea respectivă este exclusă din proiect în contextul obiecției Curții Supreme de Justiție de la pct. 32 din prezentul tabel.</p>
26.	<p>La art. 18, nu este clar raționamentul majorării termenului de anunțare a rezultatelor examenului de către Comisia de admitere.</p>	<p>Precizare</p> <p>Prevederea existentă este deficientă, deoarece sunt posibile cheltuieli bugetare nejustificate în cazul finalizării examenelor într-o zi de vineri ceea ce impune remunerarea suplimentară a personalului și a formatorilor pentru zilele de odihnă.</p>
27.	<p>Se propune excluderea Comisiei de contestații și atribuirea competenței de examinare a contestațiilor asupra rezultatelor examenelor de admitere Consiliului INJ.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Propunerea înaintată nu este motivată și nu este în corespundere cu cerința prevăzută la art. 33 alin. (1) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>.</p>
28.	<p>La <i>Legea nr. 3/2016</i> cu privire la Procuratură, amendamentul propus este lipsit de utilitate și noutate juridică, deoarece procurorului din funcție, cu consimțământul său, pentru îndeplinirea unor funcții în cadrul INJ este deja reglementată de prevederile art. 54 alin. (4) din <i>Legea nr. 3/2016</i> cu privire la Procuratură.</p>	<p>Se acceptă</p>
29.	<p>Art. II, pct. 1 – autorul propune o nouă redacție a art. 6 alin. (4) din <i>Legea nr. 152 din 08 iunie 2006</i> privind</p>	<p>Nu se acceptă</p>
Curtea Supremă de Justiție		

Institutul Național al Justiției. Astfel, se propune introducerea unui temei nou de încetare a mandatului de membru al Consiliului INJ – suspendarea sau eliberarea din funcția de judecător sau procuror. Referitor la suspendarea din funcție în calitate de temei de încetare a mandatului de membru al Consiliului, Curtea Supremă de Justiție reține că în conformitate cu art. 21 alin. (1) din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr. 199 din 16 iulie 2010, suspendarea mandatului presupune încetarea îndeplinirii pentru o anumită perioadă a atribuțiilor de către persoana cu funcție de demnitate publică și încetarea plății drepturilor salariale de către autoritatea publică în care activează această persoană, dacă legea specială ce reglementează activitatea demnitarului nu prevede altfel.

Potrivit prevederilor legii (art. 24 din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995 și art. 55 din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016), suspendarea poate fi dispusă din oficiu sau la cerere.

În ipoteza pornirii urmăririi penale, suspendarea din funcție a judecătorului sau procurorului reprezintă o măsură cu caracter provizoriu, având drept scop apărarea interesului public. Curtea menționează că reieșind din prevederile art. 21 din Constituția Republicii Moldova, persoana se consideră nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public. Prin urmare, din momentul pornirii urmăririi penale, judecătorul sau procurorul suspendat din funcție este prezumat a fi nevinovat.

Deși suspendarea din funcție nu este incompatibilă cu principiul prezumției nevinovăției (Hotărârea Curții

încetarea calității de membru al Consiliului Institutului, în cazul suspendării sau eliberării din funcția de judecător sau procuror, este identică cu temeiul de încetare a calității de membru al Consiliului Superior al Procurorilor, prevăzut la art. 76 alin. (1) lit. d) din *Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură*.

Ca și în acest caz, membrii Consiliului Institutului, din partea CSM și CSP, sunt desemnați în virtutea calității sale de judecător sau procuror, după cum este prevăzut la art. 6 alin. (2) din *Legea nr. 152/2006*.

Astfel, în mod subsecvent, eventuala suspendarea din funcția de judecător sau procuror afectează direct și calitatea de membru al Consiliului INJ. Or, conform art. 21 alin. (1) din *Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică*, suspendarea mandatului presupune încetarea îndeplinirii pentru o anumită perioadă a atribuțiilor de către persoana cu funcție de demnitate publică.

Prin urmare, deși persoanele nu își pierd calitatea de judecător sau procuror, totuși, odată suspendați din funcție, ei sunt în imposibilitatea să îndeplinească atribuțiile de judecător sau procuror, inclusiv și cele care le sunt delegate prin alte legi (*i.e. Legea nr. 152/2006*).

Prin urmare, ca și în cazul membrilor CSP, propunerea înaintată este perfect justificată. Adicional, atragem atenția că membrii Consiliului Institutului nu sunt remunerați după o formulă salarială, în virtutea funcției deținute. Or, conform art. 6 alin. (7) din *Legea nr. 152/2006 privind Institutul Național al Justiției*, membrii Consiliului beneficiază, pentru fiecare ședință la care

Constituționale nr. 6 din 03 martie 2013, par. 47), acesta ar putea fi afectat prin încetarea de drept a mandatului de membru al Consiliului.

La fel, având în vedere că membrii Consiliului prestează o muncă retribuită (art. 6 alin. (7) din Legea nr. 152 din 08 iunie 2006 privind Institutul Național al Justiției), încetarea mandatului pe motivul suspendării din funcție, poate fi considerată o restricție a dreptului la muncă, iar pentru a fi compatibilă cu Constituția, restrângerea exercițiului acestui drept trebuie să respecte cerințele constituționale impuse de art. 54 alin. (4) referitoare la proporționalitate, și nu doar asigurarea unor măsuri cu caracter reparator ori a unor soluții alternative (Hotărârea Curții Constituționale nr. 6 din 03 martie 2013, par. 89). În opinia Curții, o asemenea măsură nu poate fi considerată ca fiind adecvată, necesară și proporțională.

Mai mult, norma propusă (art. 6 alin. (4) lit. c) din proiect) este incompatibilă cu prevederile art. 24 alin. (4) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995 și art. 55 alin. (4) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016, or în cazul în care suspendarea din funcție a judecătorului sau procurorului încetează, judecătorul sau procurorul este repus în toate drepturile avute anterior.

La fel, reieșind din considerentul că din noua structură a Consiliului propusă de către autorul proiectului fac parte trei membri desemnați de către ministrul justiției (statutul cărora nu este clar din perspectiva funcțiilor deținute), nu este clar de ce suspendarea sau eliberarea din funcție nu ar constitui temei de încetare a mandatelor inclusiv și a membrilor respectivi.

Notă: în nota informativă la proiectul de lege, nu există nici un argument cu privire la necesitatea introducerii temeiului de încetare a mandatului de membru al

participă, de o indemnizație echivalentă cu a zecea parte din salariul mediu pe economie realizat în anul precedent celui de gestiune drept unitate de referință. Astfel, pretinsa încălcare a dreptului la muncă este eronată. Or, odată ce persoana va fi suspendată, ea își va pierde calitatea de membru a Consiliului și nu va mai putea participa în cadrul ședințelor Consiliului.

Prin urmare, persoana suspendată nu poate pretinde careva plăți salariale sau remunerări, odată ce nu va putea participa în cadrul ședințelor Consiliului.

	<p>Consiliului – suspendarea din funcție; La fel, nu există nici un argument cu privire la necesitatea desemnării de către ministrul justiției a celor 3 membri în componența Consiliului, în cazul în care se dorește asigurarea reprezentativității echitabile între judecători și procurori.</p> <p>Pentru considerentele expuse mai sus, Curtea avizează negativ propunerea privind modificarea art. 6 alin. (4) lit. c) din Legea nr. 152 din 08 iunie 2006 privind Institutul Național al Justiției și propune excluderea din conținutul normei a sintagmei „suspendarea sau”.</p>	
<p>30.</p>	<p>Art. II, pct. 4 – cu referire la noua redacție a art. 9 alin. (1) – (3) din Legea nr. 152 din 08 iunie 2006 privind Institutul Național al Justiției, nu sunt clare raționamentele autorului care au stat la baza modificărilor respective, odată ce se 3 reduce „termenul experienței de lucru” de la 7 la 3 ani și totodată, se menține temeiul de revocare din funcție – constatarea calificării insuficiente.</p> <p>Notă: în nota informativă la proiect, nu există nici o mențiune cu privire la acest aspect.</p> <p>În ceea ce privește temeiurile de revocare din noua redacție a art. 9 alin. (2) (existente și în reglementarea actuală) - încălcare gravă a legislației; constatarea calificării insuficiente; comiterea sistematică de abateri disciplinare, Curtea consideră că asemenea formulări trezesc dubii rezonabile cu privire la corespunderea acestora standardului calității legii. Standardul în discuție impune ca adoptarea legilor să corespundă celor patru criterii de calitate: accesibilitate, previzibilitate, claritate și existența unor garanții adecvate împotriva ingerințelor arbitrare (Hotărârea Curții Constituționale nr. 35 din 09 noiembrie 2021, par. 166). În opinia Curții, asemenea formulări nu oferă previzibilitate, claritate și suficiente</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Nota informativă a fost completată.</p> <p>Referitor la temeiurile de revocarea din funcție, precizăm că acestea sunt identice cu cele în vigoare la moment, fiind doar transpuse într-un alineat nou. Aceste temeiuri urmează a fi apreciate de Consiliul Institutului, în dependență de circumstanțele și situațiile concrete care se vor atesta pe parcursul exercitării mandatului directorului Institutului Național al Justiției.</p> <p>Referitor la criteriul calității legii – atragem atenția că în jurisprudența sa constantă, în care a pus în discuție problema clarității și a previzibilității legii, Curtea Constituțională a subliniat că aceste exigențe nu trebuie interpretate ca având un caracter strict formal. Având în vedere faptul că scopul legii este de a ordona relațiile sociale pentru o perioadă nedeterminată de timp și pentru o multitudine de situații, Curtea a evidențiat că nu se poate pretinde o certitudine excesivă. Instanțelor de judecată le revine rolul de a înlătura dubiile care persistă cu ocazia interpretării normelor (HCC nr. 22/2019, §18).</p>

	<p>garanții împotriva ingerințelor arbitrare. Astfel, Curtea consideră că temeiurile de revocare din funcție a directorului ar trebui să fie formulate cu mai multă precizie.</p>	<p>Mai mult ca aift, în <i>Hotărârea Curții Constituționale nr. 21/2016</i>, Înalta Curte a statuat următoarele: <i>„64. În același timp, având în vedere principiul aplicabilității generale a legilor, Curtea Europeană a reținut că formularea acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Una dintre tehnicile standard de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. Astfel, numeroase legi folosesc, prin forța lucrurilor, formule mai mult sau mai puțin vagi, a căror interpretare și aplicare depind de practică. Oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept, există un element inevitabil de interpretare judiciară, inclusiv într-o normă de drept penal. Nevoia de elucidare a punctelor neclare și de adaptare la circumstanțele schimbătoare va exista întotdeauna. Deși certitudinea în redactarea unei legi este un lucru dorit, aceasta ar putea antrena o rigiditate excesivă, or, legea trebuie să fie capabilă să se adapteze schimbărilor de situație. Rolul decizional conferit instanțelor urmărește tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor (Hotărârea din 22 noiembrie 1995, pronunțată în Cauza S.W. împotriva Regatului Unit).”</i></p>
<p>31</p>	<p>Art. II, pct. 6 – autorul proiectului propune instituirea obligației persoanelor care solicită admiterea la cursurile de formare inițială pentru funcția de judecător sau procuror, de a depune declarația de avere și interese personale pentru anul fiscal precedent. În acest sens, Curtea reține că persoanele respective nu cad sub incidența art. 3 din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016, nefiind astfel subiecți ai declarării. Trebuie avut în vedere faptul că statutul de audient, nicidecum nu</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Mecanismul propus este identic cu cel existent în cazul concursurilor pentru funcția de judecător (art. 9 alin. (6) din <i>Legea nr. 544/2016 cu privire la statutul judecătorului</i>) și pentru funcția de procuror (art. 22 alin. (2) din <i>Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură</i>).</p> <p>Pretinsa ingerință în viața privată, din perspectiva art. 8 par.2 CEDO, nu este argumentată de autorul</p>

	<p>presupune realizarea prerogativelor de putere publică. În opinia Curții, instituirea obligației unei persoane private de a depune declarația respectivă la înscrierea în concursul de admitere, ar trebui analizată din perspectiva art. 8 par. 2 CEDO (ingerință în viața privată). La fel, instituirea obligației menționate nu asigură în nici un fel transparența și integritatea procesului de admitere la formarea inițială a candidaților.</p>	<p>obiecției. Or, declarațiile în cauză nu vor fi făcute publice.</p>
32.	<p>Art. II, pct. 9 – autorul proiectului propune introducerea unui nou criteriu de apreciere a candidatului în cadrul concursului: se bucură de o reputație ireproșabilă. Potrivit legii, la concurs pot participa doar persoanele care întrunesc condițiile prevăzute de Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului și de Legea nr. 3 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură (art. 15 alin. (1) din Legea nr. 152 din 08 iunie 2006 privind Institutul Național al Justiției). Reputația ireproșabilă reprezintă o condiție de accedere în funcția de judecător sau procuror (art. 6 alin. (1) și (4) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995; art. 20 alin. (1) lit. f) și alin. (2) din Legea nr. 3 din 25 februarie 2016). În opinia Curții, persoana care nu se bucură de o reputație ireproșabilă nu poate fi admisă la concurs ab initio.</p>	<p>Se acceptă</p>
33.	<p>Art. IV alin. (1) – în ceea ce privește intrarea în vigoare a art. II pct. 1 (art. 6 alin. (2)) după încetarea sau revocarea mandatului la trei membri ai Consiliului Institutului Național al Justiției desemnați de către Consiliul Superior al Magistraturii, Curtea menționează că în conformitate cu art. 76 din Constituția Republicii Moldova, legea intră în vigoare la data publicării sau la data prevăzută în textul ei. Intrarea în vigoare a unui act normativ desemnează</p>	<p>Se acceptă parțial După cum a fost formulată dispoziția tranzitorie de la art. VIII alin. (1) lit. b) din <i>Legea nr. 85/2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative</i> – în privința modificărilor componentei Consiliului, conceptul de „<i>intrare în vigoare</i>” este substituit cu noțiunea de „<i>punere în aplicare</i>”.</p>

		momentul temporal în care prevederile sale încep să acționeze în câmpul social. Prin urmare, Curtea consideră că intrarea în vigoare a legii condiționată de survenirea unui eveniment viitor, este incorectă din punct de vedere al conceptului „acțiunea legii în timp”. Astfel, Curtea consideră că aspectul menționat urmează a fi revizuit de către autorul proiectului, prin instituirea unei date calendaristice concrete la care legea (sau o parte din aceasta) urmează să intre în vigoare.
Consiliul Superior al Magistraturii	34.	Lipsă de obiecții sau propuneri (recomandări)
Curtea de Apel Chișinău	35.	Lipsă de obiecții sau propuneri (recomandări)
Centrul Național Anticorupție	36.	Proiectul a fost transmis Centrului Național Anticorupție pentru efectuarea expertizei anticorupție prin demersul Cancelariei de Stat nr. 18-23-4325 din 28 aprilie 2022. Până în prezent, Centrul Național Anticorupție nu a efectuat expertiza anticorupție în termenul prevăzut de <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</i>
Obiecțiile și propunerile (recomandările) prezentate în temeiul pct. 201 din Regulamentul Guvernului		
Institutul Național al Justiției	37.	Lipsă de obiecții sau propuneri (recomandări)
Președintele Republicii Moldova	38.	Lipsă de obiecții sau propuneri (recomandări)
Curtea de Apel Chișinău	39.	Lipsă de obiecții sau propuneri (recomandări)

<p>Curtea Supremă de Justiție</p>	<p>40.</p> <p>Art. I din proiect, autorul propune completarea art. 241 din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu alineatul (21) cu următorul cuprins: <i>Judecătorul ales în funcția de director sau director adjunct al Institutului Național al Justiției se detașează din funcție pe durata exercitării mandatului.</i></p> <p>Termenul de detașare a judecătorului pentru funcția de președinte al INJ (4 ani), este unul exagerat de lung. Conform art. 241 alin. (2) din aceeași lege, detașarea judecătorului poate fi dispusă pentru un termen de până la 18 luni și cu titlu de excepție, poate fi prelungit cu cel mult 18 luni. În opinia Curții, lipsa chiar și a unui singur judecător, poate afecta negativ activitatea instanței de judecată în care activează, din perspectiva creșterii sarcinii de lucru a celorlalți judecători.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Pentru a oferi judecătorilor posibilitatea reală de a candida la funcția de director al INJ este imperativă oferirea și a detașării în perioada mandatului de director.</p>
<p>Procuratura Generală</p>	<p>41.</p> <p>Modificările operate la art. 15 alin. (1) din Legea 152/2006 privind Institutul Național al Justiției și expuse în punctul 10 al Sintezei obiecțiilor și propunerilor la proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (anexă) sunt oportune, dar incomplete. Considerăm că, substituirea sintagmei "în specialități juridice" cu sintagma "în domeniul dreptului" nu ar soluționa situația apărută în practică, ci, din contra, ar complica procesul decizional al Comisiei pentru organizarea concursului de admitere a Institutului Național de Justiție.</p> <p>Susținem în continuare necesitatea formulării unei liste clare și exhaustive de profesii, care ar intra în vechimea în muncă de 2 ani (ca exemplu, lista profesiiilor stipulate în punctul 6 al Regulamentului de organizare și desfășurare a concursului de admitere pentru formarea inițială a candidaților la funcții de judecător și procuror).</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Pornind de la faptul că enumerarea exhaustivă a specialităților juridice este prevăzută în pct. 6 din <i>Regulamentul de organizare și desfășurare a concursului de admitere pentru formarea inițială a candidaților la funcții de judecător și de procuror</i>, aprobat prin <i>Hotărârea Consiliului INJ nr. 5/2 din 26.05.2017</i> – după sintagma „în specialitățile juridice” se introduc cuvintele „stabilite de Consiliu”.</p>
	<p>42.</p> <p>Totodată, după examinarea suplimentară a proiectului de Lege supus avizării, sesizăm necesitatea</p>	<p>Se acceptă</p>

	<p>completării art.26 al Legii nr 152/2006 privind Institutul Național al Justiției cu un mecanism clar de reglementare a componenței Comisiei pentru examenele de absolvire, cât și a modului de desemnare a membrilor acesteia, analogic celui prevăzut în alin. (1) art. 15 al Legii respective.</p>	<p>Pornind de la faptul că modalitatea de constituire a Comisiei pentru examenele de absolvire este reglementată expres în pct. 52 din <i>Regulamentul privind formarea inițială și absolvire a candidaților la funcții de judecător și de procuror</i>, aprobat prin <i>Hotărârea Consiliului INJ nr. 2/4 din 25 februarie 2021</i> – la art. 26 alin. (1) din lege se va introduce sintagma „, care este constituită în modul stabilit de Consiliu”.</p>
<p>Consiliul Superior al Procurorilor</p>	<p>44.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Pornind de la faptul că modalitatea de constituire a Comisiei pentru examenele de absolvire este reglementată expres în pct. 52 din <i>Regulamentul privind formarea inițială și absolvire a candidaților la funcții de judecător și de procuror</i>, aprobat prin <i>Hotărârea Consiliului INJ nr. 2/4 din 25 februarie 2021</i> – la art. 26 alin. (1) din lege se va introduce sintagma „, care este constituită în modul stabilit de Consiliu”.</p> <p>În altă ordine de idei, faptul că 3 membri ai Comisiei sunt propuși, de către Directorul INJ, din rândul formatorilor la domeniile aprobate pentru examen – reprezintă o reglementare perfect rezonabilă și justificată. Or, tocmai formatorii Institutului – persoanele care nemijlocit au realizat formarea inițială a audienților și au asigurat implementarea curriculum-urilor disciplinare – sunt cei mai bine plasați pentru evaluarea obiectivă a lucrărilor scrise și a răspunsurilor orale ale participanților în cadrul fiecărei etape a examenului.</p> <p>Prin urmare, spre deosebire de Comisia pentru examenele de admitere sau Comisia de contestații, este imperioasă implicarea în activitatea Comisiei pentru examenele de absolvire și a formatorilor din domeniile aprobate pentru examen.</p>

propuși de Directorul INJ și fac parte din rândul formatorilor la domeniile aprobate pentru examen. Președintele Comisiei pentru examenele de absolvire este desemnat de Consiliul INJ din rândul membrilor acesteia. Considerăm relevantă introducerea în Legea nr.152/2016 a normelor ce ar reglementa, expres, modul de constituire a Comisiei pentru examenele de absolvire. Statutul judecătorilor și procurorilor este consacrat la nivel constituțional, art.116 din Constituție - Statutul judecătorilor și art.125 - Statutul procurorilor, iar aspectele esențiale referitoare la ocuparea funcției de judecător și procuror urmează să fie reglementate prin lege organică, pe când regulile specifice examenelor de absolvire pot fi explicate și detaliate prin acte de rang inferior / subordonate legii. Potrivit normelor legale există mai multe modalități de accedere în funcția de judecător și procuror, una dintre acestea fiind în cazul persoanelor care au absolvit cursurile de formare inițială a procurorilor în cadrul Institutului Național al Justiției, cu condiția întrunirii cumulative a cerințelor referitoare la cetățenie, studii, reputație ireproșabilă, lipsa înscrierilor în cazierul judiciar, etc. Astfel, susținerea examenului de absolvire a Institutului Național al Justiției este un element esențial al statutului juridic al judecătorului și procurorului, de aceea aspectele importante ce țin de constituirea Comisiei pentru examenele de absolvire a cursurilor de formare inițială nu pot fi reglementate prin acte normative cu caracter inferior legii. În prezent, condițiile de organizare și desfășurare a examenelor de absolvire sunt reglementate prin Regulament, aprobat de Consiliul INJ, unde directorul are competența de a propune 3 membri, care fac parte din rândul formatorilor la domeniile aprobate pentru examen. Atribuția de a propune membrii trebuie să

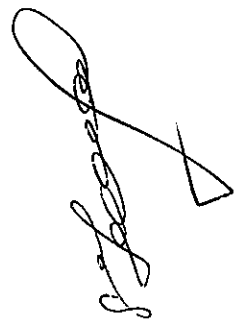
	<p>revină organelor de autoadministrare a procurorilor și judecătorilor, deoarece Consiliul Superior al Magistraturii și Consiliul Superior al Procurorilor au competențe de a prezenta opinii asupra competenței comisiilor pentru examenele de admitere și de absolvire ale Institutului Național al Justiției. Comisiei pentru examenele de absolvire îi revine un rol determinant în a aprecia audienții, care se vor înscrie ca candidați la funcții de judecător și procuror, de aceea la constituirea ei poate fi utilizată formula aplicabilă Comisiei pentru examenele de admitere la Institutul Național al Justiției. Pentru a consolida obiectivitatea, eficiență și transparența procedurii de examinare a absolvenților Institutului Național al Justiției se impune revizuirea modalității actuale de constituire a Comisiei pentru examenele de absolvire prin diminuarea rolului directorului Institutului în procedura de propunere a membrilor, cu implicarea cadrelor academice din exterior.</p>	
<p>Centrul Național Anticorupție</p>	<p>Din analiza normelor precitate se constată o neclaritate în ceea ce privește procedura de adoptare a deciziilor Consiliului Institutului Național al Justiției privind revocarea membrului său și numirea directorului Institutului. Expresiile „cu votul a două treimi din numărul membrilor” și „cu votul majorității membrilor” sunt confuze în stabilirea corectă și transparentă a cuantumului necesar de voturi pentru a se putea adopta o decizie în acest sens, nefiind stabilit clar dacă e din numărul total al membrilor Consiliului sau poate fi interpretat ca fiind din numărul membrilor prezenți la o ședință sau alta a Consiliului în care se examinează cererea de revocare a membrului său sau numirea directorului Institutului. Respectiv, în lipsa unor reglementări clare privind procedura de adoptare a deciziilor Consiliului, există riscul interpretării</p>	<p>Nu se acceptă în conformitate cu art. 8 alin. (8) din <i>Legea nr. 152/2006 privind Institutul Național al Justiției</i>, hotărârile Consiliului se adoptă cu votul majorității membrilor Consiliului și se semnează de președintele acestuia. Astfel, sintagma „din numărul membrilor” denotă toți 9 membri desemnați în Consiliu.</p>

	<p>abuzive a normelor în sensul tergiversării procesului de examinare a chestiunilor, prin aplicarea deficitară a prevederilor proiectului, iar acest fapt impune revizuirea normelor prin prisma celor invocate mai sus.</p>	
<p>Precizare</p> <p>Criteria suplimentare în acest sens sunt prevăzute la pct. 5 din <i>Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director al Institutului Național al Justiției</i>, aprobat prin <i>Hotărârea Consiliului INJ nr. 2/1 din 24.01.2020</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) deține cetățenia Republicii Moldova; b) deține diplomă de studii superioare complete în drept, administrație publică sau management, fie echivalentul acesteia; c) are o vechime în muncă de cel puțin 7 ani în domeniul managerial sau al sistemului judiciar; d) cunoaște limba română, precum și o limbă de circulație internațională; e) nu are antecedente penale nestinse, precum și conflicte de interese cu activitatea desfășurată în instituție; f) nu a împlinit vârsta necesară obținerii dreptului la pensie pentru limita de vârstă. 	<p>Un alt aspect, analizând per ansamblu textul propus la art.9 alin.(1), considerăm că autorul a omis impunerea unor condiții destul de importante pentru candidatul la funcția de director, cum ar fi: deținerea cetățeniei Republicii Moldova și domiciliului permanent pe teritoriul țării, deținerea capacității depline de exercițiu, reputație ireproșabilă, lipsa antecedentelor penale, posesia limbii de stat, să fie apt din punct de vedere medical pentru exercitarea atribuțiilor respective de serviciu. Prin urmare, stabilirea unor criterii de eligibilitate este imperativă pentru asigurarea numirii unei persoane integre, competente și potrivite pentru funcția de director al Institutului. În varianta expusă de autor, o persoană fără cetățenia Republicii Moldova, cu antecedente penale, cu reputație reproșabilă, aflată în conflict de interese (real sau potențial) cu funcția dată va dispune de posibilitatea accedării în această funcție. O astfel de eventualitate este inadmisibilă, or exigențele față de conducătorul instituției ce va asigura conducerea nemijlocită a autorității sunt mari și necesită a fi specificate expres. Acest fapt generează o serie de riscuri aferente, precum abuzul de serviciu, utilizare neconformă a fondurilor și/sau patrimoniului etc. Totodată, Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr.7 din 16.04.2015 pentru controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr.325 din 23 decembrie 2013 privind testarea integrității profesionale a invocat la pct.181 că "testarea integrității profesionale poate fi aplicată tuturor categoriilor profesionale de</p>	

	<p>agenții publice. Nici o categorie profesională nu este, prin natura sa, exclusă de la testarea integrității profesionale". Conform art.29 alin.(7) din Legea nr.82/2017 „Cazierul privind integritatea profesională a agenților publici asigură evidența rezultatelor testării integrității profesionale, necesare în cadrul procedurilor de angajare în entitățile publice". Asemenea condiții urmează a fi stabilite și pentru directorii adjuncți ai Institutului Național al Justiției.</p>	
	<p>De asemenea, se constată modificarea nejustificată a cerinței privind experiența profesională necesară pentru persoana care candidează la funcția de director și director adjuncți al Institutului, micșorarea anilor de 7 și 5 la 3 ani. Astfel, o experiență profesională de trei ani necesare pentru a candida la o funcție de conducere a unei instituții, ce joacă un rol important în formarea judecătorilor și procurorilor, este insuficientă pentru acumularea unor aptitudini profesionale și manageriale, ce vor contribui la o mai bună administrare a Institutului. Calitatea cursurilor de formare inițială și conținutul organizate de Institut depinde foarte mult și de competența managerială și profesională a conducătorului acestuia, care se evidențiază și prin capacitatea acestuia de a-și eficientiza și asigura o gestionare eficientă a activității instituției. Or, judecătorul și procurorul joacă un rol important la înfăptuirea unei justiții corecte, imparțiale și eficiente care să protejeze interesele publice și private ale persoanelor implicate. Un model de selectare a directorului și directorului adjuncți a unei instituții similare (Institutul Național al Magistraturii) este identificat și în România, conform căruia candidații la funcțiile respective sunt numiți din rândul personalului de instruire de specialitate juridică al Institutului, al judecătorilor și procurorilor sau al</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Experiența necesară pentru director și director adjuncți va fi de 5 ani.</p>

		<p>cadrelor didactice din învățământul superior juridic, acreditat potrivit legii. Acest exemplu denotă că persoanele ce candidează la funcțiile de conducere ale unei astfel de instituții dețin o vastă experiență profesională.</p>	
--	--	--	--

Ministru

Sergiu LITVINENCO